

Mgr Lidia Mikołajuk
Łódź - UŁ

BRITISH COUNCIL - TRADYCYJNE I NOWOCZESNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

Abstract

The British Council is the United Kingdom international organisation for educational opportunities and cultural relations. The article presents its activity in Poland and the way of building mutually beneficial relationships between people in the UK and Poland. The organisation also provides access to extensive British literature and cultural resources through a countrywide network of British Libraries. The paper describes cultural and educational projects which BC is engaged in.

Streszczenie

British Council jest brytyjską organizacją o międzynarodowym zasięgu, zajmującą się współpracą edukacyjną i kulturalną. Artykuł prezentuje jej działalność w Polsce i sposób, w jaki nawiązuje kontakty pomiędzy mieszkańcami Zjednoczonego Królestwa i Polski. Organizacja umożliwia dostęp do literatury anglojęzycznej oraz innych źródeł o kulturze brytyjskiej za pośrednictwem ogólnopolskiej sieci bibliotek partnerskich. Opisane zostały również projekty kulturalne i edukacyjne, w które zaangażowane jest British Council.

British Council (BC) jest pozarządową instytucją, promującą kulturę i język angielski poza granicami Wielkiej Brytanii. Swoją działalność rozpoczęło w 1934 roku, a pierwsze placówki otwarto w Egipcie i Portugalii. Obecnie prowadzi sieć instytucji w 109 krajach. Swoją działalność w Polsce zainicjowało w 1938 roku. Warszawskie biuro British Council powstało jako drugie na świecie. Główne zadania realizowane w naszym kraju to:

- nauczanie języka angielskiego na kursach adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych. British Council prowadzi w kilku polskich miastach szkoły językowe, w których nauka języka angielskiego odbywa się na wszystkich poziomach: od początkującego do zaawansowanego oraz kursy dla profesjonalistów, na których można doskonalić słownictwo zawodowe m.in. medyczne, prawnicze i ekonomiczne,
- oferowanie szerokiego zakresu brytyjskich egzaminów językowych profesjonalnych. Po zakończeniu kursu uczestnicy mogą przystąpić do egzaminu, potwierdzają-

cego znajomość języka angielskiego. Uzyskują certyfikaty: PET (Preliminary English Test), FCE (First Certificate In English). CAE (Certificate In Advance English). CPE (Certificate of Proficiency In English),

- udzielanie informacji o możliwości podjęcia studiów i nauki języka angielskiego w Wielkiej Brytanii. W siedzibach British Council oraz bibliotekach brytyjskich dostępne są katalogi szkół językowych i uczelni brytyjskich. Osoby zainteresowane podjęciem nauki w Wielkiej Brytanii uzyskują pomoc w wypełnieniu aplikacji, uzyskują informację o terminach jej złożenia, formy płatności czy możliwości uzyskania stypendium lub pożyczki na cele naukowe,

- współpraca z polskimi i brytyjskimi instytucjami rządowymi i pozarządowymi na wszystkich poziomach systemu edukacji w celu zapewnienia jakości edukacji i wymiany doświadczeń,

- wspieranie współpracy polskich i brytyjskich instytucji w przeciwdziałaniu agresji w szkołach,

- promocja innowacyjnych metod nauczania z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć nauki i techniki,

- rozwijanie umiejętności organizacyjnych i przywódczych wśród młodzieży poprzez sport,

- organizacja konferencji, seminariów i realizacja polsko-brytyjskich projektów wspierających rozwój społeczeństwa obywatelskiego Polski i Wielkiej Brytanii,

- realizacja programu w dziedzinie kultury i sztuki, współpraca z polskimi artystami, festiwalami instytucjami kulturalnymi, prezentacja nowatorskich osiągnięć Wielkiej Brytanii w muzyce, literaturze, teatrze, modzie i wzornictwie,

- prowadzenie sieci Bibliotek Brytyjskich we współpracy z uniwersytetami polskimi,

- udostępnianie czytelnikom Bibliotek Brytyjskich dostępu do Internetu, nowoczesnych materiałów i programów do nauki języka angielskiego oraz bogatej kolekcji płyt DVD z filmami w oryginalnej wersji językowej¹.

Centrum Brytyjskie Uniwersytetu Łódzkiego

Łódzkie Centrum Brytyjskie należy do sieci placówek partnerskich British Council. Pozostałe ośrodki mieszczą się w Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie. Ich działalność prowadzona jest na podstawie umów o partnerstwie zawieranych przez British Council z miejscowymi uniwersytetami. Uniwersytet Łódzki przystąpił do takiej współpracy w 1987 roku. W jej wyniku powołano do życia Bibliotekę Brytyjską, która w 2007 roku zmieniła nazwę na Centrum Brytyjskie Uniwersytetu Łódzkiego. Ze względu na wieloletnią działalność w świadomości czy-

¹ British Council Poland. Dostępne na stronie: <http://www.britishcouncil.org/poland-70-facts.htm> [dostęp 25.07.2012].

telników instytucja nadal funkcjonuje pod poprzednią nazwą. Do zadań uczelni należy utrzymanie lokalu i personelu, zaś British Council zobowiązało się dostarczać książki, materiały promocyjne oraz organizować szkolenia dla bibliotekarzy.

Podobnie, jak pozostałe placówki partnerskie Centrum Brytyjskie Uniwersytetu Łódzkiego prowadzi wypożyczalnię materiałów bibliotecznych i działalność informacyjną dostępną dla szerokiej publiczności. Księgozbiór oraz działania edukacyjne dotyczą głównie nauczania języka angielskiego, nauki i życia w Wielkiej Brytanii oraz literatury i kultury brytyjskiej.

Zbiory Biblioteki Brytyjskiej są zróżnicowane i obejmują:

- literaturę piękną
- materiały do nauki języka angielskiego
- książki z dziedziny historii, geografii i sztuki
- materiały z zakresu metodyki nauczania języka angielskiego
- literaturę dla dzieci i młodzieży
- filmy na płytach DVD
- kasety audio audio płyty CD
- encyklopedie, słowniki i leksykony

Literatura piękna stanowi pokaźną część zasobów Biblioteki Brytyjskiej i cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Nie wszyscy czytelnicy znają język angielski na poziomie umożliwiającym czytanie powieści w oryginale. Dla nich przygotowano uproszczone wersje. Są to książki publikowane przez brytyjskie wydawnictwa z myślą o obcokrajowcach, uczących się języka angielskiego. Ich poziom jest zróżnicowany, od wersji dla początkujących (beginners), po książki dla czytelników z zaawansowaną znajomością języka (advanced). Jednak nawet te na poziomie zaawansowanym różnią się od wersji oryginalnej. Zachowana jest treść i główne wątki, ale słownictwo dostosowane do możliwości obcokrajowców. Do niektórych książek dołączone są płyty CD, umożliwiające czytelnikom jednocześnie słuchanie poprawnej wymowy i doskonalenie umiejętności rozumienia ze słuchu. Każda z takich książek zawiera mały słownik wyrazów użytych w powieści oraz zestaw ćwiczeń, sprawdzających stopień zrozumienia przeczytanego tekstu.

Czytelnikami Biblioteki Brytyjskiej są zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci bez ograniczeń wiekowych. Obecnie zarejestrowanych jest ponad 3 tysiące użytkowników, a w ciągu 25 lat funkcjonowania z jej zbiorów korzystało około 30 tysięcy osób.

Programy British Council

Biblioteka Brytyjska uczestniczy w ogólnopolskich programach literackich British Council, prezentujących współczesną literaturę brytyjską. Jednym z nich jest projekt *Faces & Places – New British Writing*, w ramach którego odbywają się wizyty pisarzy z Wielkiej Brytanii. Podczas spotkań polscy czytelnicy mają niepowtarzalną okazję

Fot. 1 Wystawa *Faces and Places*. Źródło własne. Łódź 2004

wysłuchania fragmentów powieści, czytanych przez autora oraz zadania pytań twórcy. Polskę odwiedzają zarówno pisarze, których powieści były wcześniej tłumaczone na język polski jak Janette Winterson oraz nieznani dotąd w naszym kraju, jak Toby Litt, czy Nial Griffiths.

Program *Faces & Places* obejmuje także wykłady na temat literatury brytyjskiej, warsztaty literackie, pokazy filmów oraz wydarzenia teatralne. Ponadto rośnie kolekcja książek i filmów w Bibliotekach Brytyjskich. Odbývają się również konkursy dla czytelników. Od roku 2004 British Council w swoich siedzibach w Warszawie i Krakowie oraz w partnerskich Bibliotekach Brytyjskich organizuje działalność grup czytelniczych. Jedenaście klubów książki skupia ponad trzysta osób. Podczas spotkań dyskutowano już o kilkudziesięciu tytułach².

Jesienią 2006 roku British Council rozpoczęło współpracę z Instytutem Książki,

² Lidia Mikołajuk: Dyskusyjne Kluby Książki – przenoszenie wzorów brytyjskich do Polski na przykładzie współpracy British Council i Instytutu Książki W: *Dokąd zmierzamy? Książka i jej czytelnik. Materiały Konferencyjne/* red. Radosław Gaziński. Szczecin 2007 s.101-108

mającą na celu popularyzację idei klubów książki w Polsce. W ramach tej współpracy odbyło się dziewiętnaście prezentacji, podczas których pracownicy British Council i Bibliotek Brytyjskich dzielili się swoimi doświadczeniami z bibliotekarzami bibliotek wojewódzkich, miejskich i gminnych na terenie całego kraju. Podczas tych spotkań przedstawiono zasady prowadzenia grup czytelniczych oraz przeprowadzono warsztaty, pokazujące część praktyczną.

Projekt Instytutu Książki *Tu czytamy* jest programem promocji czytelnictwa i wsparcia sektora książki, opierający się na współpracy z instytucjami partnerskimi: szkołami, bibliotekami oraz organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, działającymi w przestrzeni publicznej. Program podzielony jest na kilka sektorów:

1. Projekty edukacyjne adresowane do szkół i bibliotek
2. Autorski festiwal Instytutu Książki *4 Pory Książki*
3. Nagroda *Nowa Kultura Nowej Europy*
4. Inne imprezy promujące czytelnictwo w kraju³

W skład programu wchodzi również organizacja działalności klubów książki na terenie całego kraju. Do udziału zgłosiło się kilkaset bibliotek. Instytut Książek zapewnia im zakup książek, druk materiałów reklamowych oraz koordynację ich działalności. Kluby uzyskiwały możliwość zapraszania na swe spotkania autorów i krytyków literackich. Instytut Książki przeznaczył na ten cel 100 000zł.

W każdym województwie działalność klubów koordynowana jest przez biblioteki wojewódzkie. Ich zadaniem jest dostarczenie bibliotekom książek oraz materiałów przygotowanych przez Instytut Książki. Są to plakaty, zachęcające do udziału w spotkaniach, ulotki oraz naklejki zamieszczane w książkach omawianych w klubach. Wyboru książek dokonują sami klubowicze, dla których Instytut Książki przygotował listę propozycji. Od 1 kwietnia 2007 r. w bibliotekach publicznych całej Polski działa ponad 200 Dyskusyjnych Klubów Książki. Patronat nad wieloletnim programem promocji czytelnictwa *Tu czytamy* którego elementem są kluby książki, objęło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Celem programu jest wykreowanie mody na czytanie, poprzez akcentowanie przyjemności płynących z lektury oraz promowanie aktywnego udziału w życiu literackim np. przez spotkania z ciekawymi ludźmi, interesujące dyskusje, twórcze wykorzystanie wiedzy płynącej z literatury.

Idea grup czytelniczych (reading groups) narodziła się w Stanach Zjednoczonych w roku 1926. Pomysłodawcą i założycielem pierwszej z nich był Harry Scherman, który swoją karierę zawodową rozpoczynał jako pracownik agencji reklamowej. Tam poznał podstawy promowania sprzedaży wysyłkowej. Znajomość technik marketingowych połączona z miłością do literatury doprowadziła Schermana do założenia Klubu Książki

³ Instytut Książki. Dostępne na stronie: <http://www.instytutksiazki.pl> [dostęp 12.04.2012]

Fot. 2 Dyskusyjny Klub Książki w Bibliotece Brytyjskiej. Źródło własne. Łódź 2007

Miesiąca (The Book of the Month Club).⁴ W kwietniu 1926 r. drogą pocztową wysłano pierwszą partię książek do 4,750 członków klubu, a już pod koniec tego samego roku ich liczba wzrosła do 46 539. Ponieważ w latach 20-tych XX wieku większość mieszkańców Stanów Zjednoczonych miała utrudniony dostęp do księgarni, sprzedaż wysyłkowa cieszyła się wielkim powodzeniem.

Organizatorzy klubu wyszli z założenia, że miłośnicy literatury nie czytają tak wiele książek, jak by chcieli. Za cel działalności postawiono sobie, by członkowie klubu przeczytali co najmniej cztery tytuły w ciągu roku, dając im do wyboru listę powieści, które mogą zamawiać pocztą. Recenzje powieści wysyłanych do członków Klubu Książki Miesiąca ukazywały się w prasie codziennej i zachęcały rosnącą grupę czytelników do rozmów na temat lektury. To dało początek grupom dyskusyjnym.

Współczesny dyskusyjny klub książki jest grupą osób, które spotykają się po to, aby porozmawiać o książkach. Klubowicze nie są znawcami literatury, ale lubią czytać i rozmawiać na temat literatury. Na spotkaniach dzielą się swoimi wrażeniami z przeczytanej lektury. Nie prowadzą poważnych dyskusji literackich, ale raczej mówią

⁴ Book of the Month Club. Dostępne na stronie: <http://www.answers.com/topic/book-of-the-month-club> [dostęp 30.07.2012]

o swoich osobistych odczuciach, związanych z omawianymi książkami. Spotkania grup czytelniczych są doskonałą formą spędzenia wolnego czasu i okazją do poznania nowych osób, mających podobne zainteresowania.

Czytanie jest szczególną formą zachowania się, polegającą na twórczym uczestnictwie w pisemnej formie komunikacji społecznej. Jeśli czytanie występuje w zbiorowości, a więc jest obserwowane z perspektywy zachowań całych grup, mamy do czynienia z czytelnictwem⁵. Uczestnictwo w spotkaniach Dyskusyjnych Klubów Książki jest połączeniem indywidualnego odbioru literatury z czytelnictwem grupowym. Każdy z klubowiczów samodzielnie zapoznaje się z treścią lektury, a podczas spotkania dzieli się swoimi osobistymi odczuciami i dowiaduje się, jak ten sam tekst został odebrany przez inne osoby. Ta sama książka może bowiem mieć zupełnie inne odbicie w świadomości czytelniczej poszczególnych osób. Odmienna interpretacja wynika z indywidualnych cech psychologicznych, doświadczeń życiowych, czy wykształcenia. Ogromne znaczenie w odbiorze literatury ma język, jakim posłużył się pisarz⁶.

Kolejnym programem promującym literaturę piękną był projekt *Magic Pencil*. Jego głównym elementem w roku 2005 była wystawa książek dla dzieci oraz wystawa reprodukcji ilustracji książkowych. Ich wyboru dokonał Quentin Blake, popularny twórca książek dla dzieci. Jego zdaniem ilustracje pełnią ogromną rolę w percepcji książek przez najmłodszych czytelników, silnie działają na ich wyobraźnię⁷. Wielka Brytania szczyci się długą tradycją tworzenia ilustracji książkowej, poczynając od ilustracji Tennela do *Alicji w Krainie Czarów* po rysunki E.H. Sheparda do *Kubusia Puchatka*, których prace są znane i kochane przez kilka pokoleń dzieci na całym świecie. Możliwość obejrzenia reprodukcji ilustracji książkowych w dużym formacie wzmacnia ich siłę, pozwala dostrzec wszelkie subtelności, szczegóły rysunku. Różnica między wypełnionym rysunkiem arkuszem opuszczającym pracownię plastyczną a pomniejszoną do rozmiarów książki ilustracją wydaje się ogromna. Ilustracje są uniwersalne i nie wymagają tłumaczenia. Oglądanie ich w innej skali, pozbawione tekstu i w ostrzejszych barwach stanowi ciekawe doświadczenie. Na wystawie znalazły się prace współczesnych twórców takich jak: Raymod Brigss, John Burningham, Lauren Child, Tony Ross czy Quentin Blade.

Wystawie *Magic Pencil* towarzyszyło kilka imprez popularyzujących literaturę i język angielski. Była to m.in. lekcja języka angielskiego przeprowadzona w czytelni Biblioteki Brytyjskiej w oparciu o wystawione książki. Podczas zajęć uczniowie opisywali wybrane ilustracje i czytali fragmenty książek. Na innym spotkaniu z młodymi czytelnikami odbył się quiz, sprawdzający znajomość popularnych powieści brytyjskich. Uczniowie wykazali się dużą wiedzą i w nagrodę otrzymali upominki ufundowane przez British Council. Na

⁵ Jacek Wojciechowski: Czytelnictwo. Kraków 1989 s.15-16

⁶ Mikołaj Rubakin: Izbrannoje T. 1/2 Moskwa 1975

⁷ Magic Pencil: Children's Book Illustration Today. Katalog wystawy. Londyn 2003

tym samym spotkaniu nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu plastycznego, którego tematem były ulubione książki angielskie. Organizatorzy otrzymali kilkadziesiąt barwnych prac, wykonanych różną techniką. Wyłonienie laureatów było trudnym zadaniem, gdyż wszyscy uczestnicy włożyli dużo wysiłku i zapału w wykonanie swoich dzieł.

Współczesny świat dostarcza młodym ludziom wiele różnorodnych form przekazu informacji, dostępu do wiedzy i rozrywki. Dlatego książka musi konkurować już nie tylko z telewizją czy kinem, ale również z grami komputerowymi i Internetem. Wymusza to potrzebę zastosowania nowych atrakcyjnych form animacji czytelnictwa dziecięcego.

Ogólnopolska kampania społeczna *Cała Polska Czyta Dzieciom* zwróciła uwagę na ogromne znaczenie, jakie ma czytanie dla rozwoju emocjonalnego dziecka. Kształtowanie nawyków czytelniczych warto zacząć u jak najmłodszych dzieci. Pierwszy kontakt dziecka z literaturą następuje zwykle w okresie, gdy nie opanowało ono jeszcze umiejętności samodzielnego czytania. Dlatego potrzebuje ono „pośrednika literatury” – jest to zwykle mama, tata lub nauczyciel. Z mimiki, tonu głosu, gestów dorosłego lektora czerpie dodatkowe wiadomości o ocenie zdarzeń i postaciach, przedstawionych w słuchanym utworze⁸.

Biblioteka Brytyjska dołączyła do tej akcji i zorganizowała głośne czytanie książek dla uczniów młodszych klas szkoły podstawowej. W pracy z dziećmi wykorzystuje się utwory z wątkiem narracyjnym, interesującej fabule, dostosowane do poziomu wiekowego słuchaczy. Czytanie powinno być wyraziste i sugestywne, z zachowaniem przez lektora reguł kultury żywego słowa. Michał Jarmicki - aktor Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi znakomicie wywiązał się z tego zadania, przedstawiając interpretację opowiadań Francesci Simon o przygodach *Koszmarnego Karolka*. W przerwach między słuchaniem poszczególnych rozdziałów dzieci odpowiadały na pytania związane z przeczytanym tekstem. Każda poprawna odpowiedź nagradzana była drobnym upominkiem. Dodatkową atrakcją spotkania było wręczenie wszystkim zaproszonym uczestnikom plaketek z ich imionami i wymyślonymi przezwiskami. Związane było to zabiegiem stylistycznym zastosowanym przez autorkę opowiadań, w których wszystkie postaci noszą przydomki zaczynające się od takiej samej litery, jak ich imiona. Wybór opowiadań i scenariusz spotkania został wykonany przez pracowników Biblioteki Brytyjskiej.

W ramach projektu *Magic Pencil* odbyły się również dwie prelekcje poświęcone angielskiej literaturze dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem problemów międzykulturowości. Tematem wystąpienia Małgorzaty Kołodziejczyk – eurokoordynatora Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Ursus Miasta stołecznego Warszawy były: Picture Books we współczesnej literaturze angielskiej. Wykłady skierowano do bibliotekarzy i instruktorów bibliotek miejskich oraz nauczycieli - bibliotekarzy

⁸ Jolanta Ługowska: Literatura dla młodego odbiorcy-„osobna” czy „czwarta?”, *Ocalone królestwo. Twórczość dla dzieci – perspektywy badawcze – problemy animacji* Warszawa 2009 - s. 236.

Fot. 3 Warsztaty Climate Change. Źródło własne. Łódź 2005

z bibliotek szkolnych. Prelekcjom towarzyszyły warsztaty, podczas których uczestnicy aktywnie wyszukiwali ilustracje w prezentowanych książkach i omawiali ich wpływ na percepcję⁹.

British Council zajmuje się również promocją literatury popularno-naukowej i wiedzy o ochronie naturalnego środowiska. W latach 2005-2006 na terenie wszystkich bibliotek brytyjskich w Polsce miała miejsce interesująca wystawa książek z dziedziny ekologii oraz wystawa plakatów, przedstawiających zmiany klimatyczne i skutki zanieczyszczenia środowiska na wszystkich kontynentach. Projekt zatytułowany *Climate Change* połączony był z cyklem warsztatów dla uczniów szkół podstawowych. W ramach tych zajęć, odbywających się w czytelni Biblioteki Brytyjskiej uczestnicy odpowiadali na pytania quizu ekologicznego oraz budowali modele zegarów i samolotów napędzanych baterią słoneczną. Niektórzy zaś zbudowali wiatraki wytwarzające energię elektryczną

⁹ Lidia Mikołajuk: Książka w życiu współczesnego dziecka. Animacja czytelnictwa dziecięcego i formy działalności Biblioteki Brytyjskiej na rzecz najmłodszych odbiorców literatury. *Acta UL. Fol. Libr.* 2009 nr 15 s. 277-288

dzięki ruchom powietrza. Aby sprawdzić, czy zadanie wykonano poprawnie, zajęcia z uczniami przeniosły się na zewnątrz biblioteki.

Kolejną imprezą w ramach projektu *Climate Change* był wykład skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych na temat zmian klimatycznych połączony z wycieczką do stacji meteorologicznej. Celem tego projektu było przybliżenie młodzieży problemów ekologii i wykorzystania alternatywnych źródeł energii. Po zakończeniu cyklu imprez *Climate Change* wzrosło zainteresowanie książkami z działu nauk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem ekologii.

Brytyjskie bazy danych

W roku 2005 British Council, jako jedna z pierwszych instytucji w Polsce, zaoferowało czytelnikom sieci Bibliotek Brytyjskich dostęp do wybranych brytyjskich baz danych za pośrednictwem interfejsu *Athens*. Zainteresowanym osobom zakładano indywidualne konta na platformie, umożliwiającej zdalny dostęp do zasobów elektronicznych British Council¹⁰.

Wśród baz, udostępnianych przez system *Athens* znajdowały się:

- **Emerald**- zapewniająca dostęp do ponad 40 000 artykułów z ponad 100 czasopism na temat zarządzania (Emerald Fulltext) oraz niezależnych recenzji artykułów (Emerald Management Reviews). Objęła następujące dziedziny: zarządzanie, marketing, ekonomia, bibliotekoznawstwo, informacja naukowa, edukacja oraz inżynieria.

- **Oxford English Dictionary** - wirtualna wersja słownika Oxford English Dictionary dostępna w trybie on-line, będąca źródłem informacji o znaczeniu, historii, wymowie ponad pół miliona słów używanych obecnie i w przeszłości. Słownik prezentuje użycie słów na przykładzie 2,5 miliona cytatów zaczerpniętych z wielu międzynarodowych źródeł. Oprócz wyszukiwania znaczenia wyrazów dostarcza również materiały edukacyjne. Są to zestawy ćwiczeń dla uczniów zachęcające ich do korzystania ze słownika i ukazujące bogactwo jego możliwości.

- **Encyclopaedia Britannica** - istniejące od 1768 roku najbardziej obszerne źródło informacji na świecie, w formie drukowanej obejmuje 32 tomy. Encyklopedia Britannica Online zawiera pełną wersję encyklopedii, a także dostęp do czterech innych źródeł encyklopedycznych:

1. *Britannica Student Encyclopaedia* – wersja przystosowana do potrzeb i możliwości uczniów i studentów,
2. *Britannica Elementary Encyclopaedia* – wersja uproszczona do potrzeb uczniów na poziomie szkoły podstawowej,

¹⁰ Lidia Mikołajuk: Elektroniczne bazy danych i ich miejsce w bibliotece XXI wieku na przykładzie systemu ATHENS. W: Biblioteki XXI wieku. Czy przetrwamy? Materiały Konferencyjne. Łódź 2006 s. 369-378

3. *Video and Media* – dostęp do ponad 2000 filmów video,
4. *Magazines* – wybór czasopism i dzienników pod kątem poszukiwanego przez użytkownika tematu.

Tekst encyklopedii przedstawiono w formie interaktywnej. Można w niej znaleźć tysiące artykułów, przydatnych linków, ilustracji, map i materiałów dźwiękowych.

- **Oxford Reference Online** - zbiór ponad 100 źródeł informacji na wszystkie tematy. Można tu znaleźć słowniki i prace z dziedziny językoznawstwa oraz wiadomości m.in. na temat sztuki, architektury, biologii, informatyki, ekonomii, biznesu, historii, prawa, literatury, medycyny, polityki, religii i filozofii. Gromadzi i udostępnia słowniki językowe, encyklopedie ogólne i przedmiotowe publikowane przez największych światowych wydawców.

- **Ashridge Virtual Learning Resource Centre** - jedna z wiodących na świecie szkół biznesowych. Baza danych Ashridge stanowi źródło materiałów specjalistycznych i wewnętrznych publikacji naukowych, zawierające również link do bazy danych z pełnymi tekstami artykułów z 200 najlepszych czasopism z dziedziny biznesu i zarządzania, także streszczenia i raporty z Ashridge Centre of Business and Society oraz podręczniki do programów komputerowych Microsoft Word, Excel i PowerPoint. Baza danych Ashridge zapewnia uczącym się na odległość dostęp do niezbędnych źródeł informacji.

- **Economic and Social Data Service** - zapewnia dostęp do bazy danych ESDS, archiwizującej i upowszechniającej dane rządowe i z zakresu nauk społecznych za pośrednictwem UK Data Archive. Baza funkcjonuje od stycznia 2003 roku i udostępnia zarówno dane ilościowe, jak i jakościowe dotyczące rozległych dyscyplin i tematów. Zawiera wiele specjalistycznych serwisów, które przyczyniają się do korzystania z baz w trakcie procesu nauczania i prowadzenia prac badawczych.

- **Grove Art Online** - zapewnia dostęp do uaktualnionej i wzbogaconej pełnej wersji *The Dictionary of Art*. (Słownika Sztuk Pięknych), wydanego w roku 1996 w 34 tomach oraz do *The Companion to Western Art* z roku 2001. W bazie zamieszczono ponad 45 000 artykułów z drukowanej wersji słownika. Od roku 1998, kiedy baza zaczęła funkcjonować, dodano wiele nowych artykułów i uaktualniono ponad 5 500 zamieszczonych wcześniej. Grove Art. Online oferuje także ponad 1500 reprodukcji obrazów rysunków oraz dostarcza linki do stron internetowych muzeów i galerii sztuki, na których możemy obejrzeć ponad 40 000 dzieł sztuki. Dzięki temu użytkownicy bazy mogą wirtualnie zwiedzić kolekcje z całego świata.

- **Grove Music Online** - stanowi kompendium wiedzy na temat muzyki. Zawiera pełny tekst *The New Grove Dictionary Of Music and Musicians* (Londyn 2001), *The New Grove Dictionary of Opera* (Londyn 1992) oraz *The Grove Dictionary of Jazz* (Londyn 2002). W bazie zamieszczono blisko 50 000 artykułów, poświęconych ludziom i miejscom, związanym z muzyką a także instrumentom, stylom i technikom muzycznym. Istnieje

April, 2011

[Biblioteka Brytyjska](#)

[LeamEnglishKids](#)

[LeamEnglishFamily](#)

[LeamEnglish](#)

Biblioteka Brytyjska UL. zaprasza rodziców oraz dzieci w wieku 5-9 lat do wzięcia udziału w bezpłatnych warsztatach :

"Jak pomagać dziecku w nauce języka angielskiego"

Podczas szkolenia rodzice dowiedzą się :

- jak dzieci uczą się języków
- jak rozmawiać z dzieckiem po angielsku
- jak wybrać dobrą książkę
- jak wykorzystać bajki, rymowanki i piosenki do nauki języka

Spotkanie (ok. 45 min) odbędzie się
w **sobotę 9 kwietnia** o godz. 11.00
w Bibliotece Brytyjskiej ul. Matejki 32/38

Podczas warsztatów dzieci wezmą udział w zajęciach dostosowanych do wieku oraz dostaną drobne upominki

Zapisy : biblbyty@uni.lodz.pl lub tel. 635 60 25

Prosimy podać: nazwisko rodzica, imię i wiek dziecka, adres mailowy i telefon kontaktowy.

British Library in Lodz | ul.Matejki 32/38 | Lodz, 90-237 | +48(42)6356025

Fot. 4 Newsletter Biblioteki Brytyjskiej

możliwość wysłuchania nagrań dźwiękowych oraz obejrzenia trójwymiarowych modeli instrumentów muzycznych.

Czytelnicy sieci bibliotek brytyjskich mieli zapewniony dostęp do wymienionych baz w latach 2005-2009. Aby zagwarantować im profesjonalną obsługę British Council organizowało szkolenia personelu placówek partnerskich, podczas których bibliotekarze zapoznali się z metodami wyszukiwania informacji, zasobami oraz sposobami ich promocji. Tak przygotowani pracownicy bibliotek mogli przystąpić do objaśniania użytkownikom sposobu korzystania z elektronicznych źródeł informacji. Dodatkową formą promocji były prezentacje skierowane do uczniów szkół średnich, połączone z ćwiczeniami praktycznymi, polegającymi na wyszukiwaniu informacji w omówionych zasobach. Na potrzeby akcji promocyjnej wydrukowano estetyczne ulotki, zawierające podstawowe informacje o zawartości poszczególnych baz wraz z adresem strony internetowej MyAthens oraz instrukcją logowania.

British Council w ciągu ponad 70 lat swej działalności w Polsce zdobyło znaczącą pozycję i stało się rozpoznawalną marką. Uzyskanie tego efektu było możliwe dzięki pracy kilku pokoleń zaangażowanych pracowników oraz zastosowaniu dobrze dobranych narzędzi promocyjnych. Jako organizacja non-profit umiejętnie kreuje swój wizerunek, zachęcając obecnych i potencjalnych odbiorców do wyznaczonych przez siebie celów i misji¹¹. Aby zaistnieć na kulturalnej i edukacyjnej mapie Polski British Council często obejmuje patronatem interesujące projekty promujące literaturę, muzykę, film i teatr. Biblioteki Brytyjskie rozpowszechniają wśród swoich czytelników informacje o tych przedsięwzięciach. W każdym miesiącu rozdawane są kalendarze z terminarzem wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych.

Coraz częściej w celach promocyjnych stosowane są nowoczesne środki komunikacji. British Council zaprenumerowało dla wszystkich partnerskich bibliotek program *Constant Contact*, służący do przesyłania bieżących informacji w postaci newslettera. Zadaniem bibliotekarzy jest tworzenie list mailingowych określonych grup użytkowników, np. nauczycieli języka angielskiego lub studentów konkretnych kierunków. Dzięki temu można wysyłać komunikaty adresowane do osób najbardziej zainteresowanych danymi zdarzeniami. Newslettery mają atrakcyjną szatę graficzną, przyciągającą uwagę odbiorców. Wysyłanie wiadomości do dużej grupy osób o podobnych zainteresowaniach czy wykształceniu zwiększa efektywność przekazu informacyjnego. Indywidualni czytelnicy mogą kontaktować się z bibliotekarzem za pośrednictwem poczty elektronicznej. Tą drogą można dokonać prolongaty wypożyczeń i rezerwacji.

Ważną rolę w promocji działalności odgrywa strona internetowa British Council oraz witryny bibliotek partnerskich. Stanowią uzupełnienie marketingu bibliotecznego, bez którego trudno sobie wyobrazić sprawne działanie jakiegokolwiek organizacji. Można na

¹¹ Paweł Marzec: Zastosowanie marketingu w sferze profit i non-profit. W: Marketing wyzwaniem dla współczesnej biblioteki / pod red. Paweł Marzec. Lublin 2006 s. 45-46

nich znaleźć podstawowe informacje o funkcjonowaniu tych placówek i o odbywających się w nich imprezach, jak wystawy książek, prezentacje, wykłady czy spotkania autorskie. Dla czytelników bardzo dużym udogodnieniem jest dostępny na stronie [www](http://www.britishcouncil.org/poland-partner.htm) katalog on-line, umożliwiający zdalne sprawdzenie zasobów biblioteki.

British Council systematycznie podnosi standard oferowanych usług, dostosowując je do zmieniających się wymagań swoich odbiorców. Związane jest to zarówno z rozwojem technologicznym, jak i zmianami społecznym. W 2010 roku BC przystąpiło do udziału w kampanii „Kultura się liczy”, zainicjowanej przez Narodowe Centrum Kultury¹². W ramach tego projektu organizowano szereg działań edukacyjnych i informacyjnych na temat relacji kultury i biznesu. Współpraca tych sfer życia przynosi wymierne korzyści zarówno instytucjom działającym na rzecz kultury jak i firmom komercyjnym. Te pierwsze zyskują środki finansowe dla realizacji swych celów, drugie zaś dzięki nagłośnieniu swego sponsorowania w mediach, docierają do szerokiej publiczności, wzmacniają relację z odbiorcami i rozwijają markę. Poprzez udział w projekcie „Kultura się liczy” również samo British Council potwierdza swą gotowość do współpracy z instytucjami różnych sektorów i sprawia, że jego logo jest synonimem znaku wysokiej jakości.

¹² British Council Poland. Dostępne na stronie: <http://www.britishcouncil.org/poland-partner.htm> [dostęp 25.07.2012].